

Dansk Selskab for Analytisk Psykologi - Etikregler

Alle medlemmer af DSAP og kandidater ved C.G. Jung Instituttet København (i det følgende Jung Instituttet) er forpligtet til at følge foreningens etikregler. De etiske regler sikrer klienterne kvalificeret psykoterapi og de bedste muligheder for at fremme deres personlige udvikling og psykiske sundhed. Ligeledes dækker de etiske regler analytikerens faglige standard i de forskellige funktioner, som analytikeren varetager.

Etikreglerne følger IAAP's Guidelines for Minimal Standards in Codes of Ethics for Group Members.

Jung Instituttets uddannelser til jungiansk psykoterapeut og jungiansk analytiker er godkendte af og evalueres af Dansk Psykoterapeutforening. De lokalt formulerede regelsæt skal respektere regelsættene i Dansk Psykoterapeutforening og The European Association For Psychotherapy (EAP).

Etikregler

§ 1. Almene bestemmelser

- 1.1 Analytikeren er bevidst om det individuelle og samfundsmæssige etiske ansvar, faget indebærer. Et ansvar, der omfatter, at analytikeren i sine funktioner som analytiker, underviser, vejleder, supervisor, formidler, forsker eller lignende kan have afgørende indflydelse på andre menneskers liv.
- 1.2 Analytikeren er opmærksom på og undgår personlige, sociale, organisatoriske, finansielle eller politiske situationer, der kan lede til misbrug af faget og positionen.
- 1.3 Analytikeren tager i alle former for arbejdsforhold ansvar for kvaliteten og konsekvenserne af sit arbejde.
- 1.4 Analytikeren er opmærksom på at færdes med agtsomhed i forhold til at være repræsentant for sit fag, også uden for den direkte klient/terapeutrelation.
- 1.5 Analytikeren må i sine funktioner udelukkende indgå økonomiske aftaler vedrørende professionelle honorarer.

§ 2. Forhold til klienten

Relationelt ansvar

- 2.1 Analytikeren er loyal, respekterer klientens rettigheder, værdighed og integritet og arbejder med omsorg og refleksion på at støtte og udvikle klientens psykiske velbefindende. Hensynet til og respekten for klienten går forud for analytikerens personlige og øvrige interesser.

DSAP – Etikregler Godkendt på GF21

- 2.1.1 Ved terapiens start informerer analytikerens klienten om terapiens rammer, fx. en sessions varighed og hyppighed samt honorar. Det er analytikerens ansvar at være opmærksom på og håndtere rammebrud.
- 2.1.2 Analytikerens klient er bevidst om sin position i forhold til sine klienter og gør ikke brug af denne til at fremme personlige interesser.
- 2.1.3 Analytikerens klient er tilbageholdende i forhold til social kontakt med klienten og er efter behandlingens afslutning bevidst om følelser med baggrund i overføring og modoverføring. Også kontakt til eller med klientens pårørende eller tætte kontakter foregår med stor forsigtighed og ikke uden klientens vidende med mindre der er tale om akutoptåede situationer af force majeure.
- 2.1.4 Analytikerens klient kan ikke have et seksuelt forhold til en klient og det anses for værende uetisk at afslutte et behandlingsforløb for at indlede et seksuelt forhold.
- 2.1.5 Analytikerens klient sørger for rammer, der sikrer både klient og analytiker i tilfælde af fysisk vold. Er klienten fysisk farlig, må analytikerens fjerne sig og tilkalde hjælp. Kun hvor der ikke er anden mulighed, må analytikerens gribe til nødværge.
- 2.1.6 Personlig og forretningsmæssig tilknytning til en klient, ud over den primære faglige relation, skal undgås.
- 2.1.7 Analytikerens klient bør opfordre klienten til anden behandling, når analytikerens ikke er fagligt kvalificeret til at arbejde med de problemer, klienten beskriver.
- 2.1.8 En analytiker er forpligtet til at opfordre klienten til lægefaglig behandling, når det vurderes nødvendigt, også når analytikerens er læge.
- 2.1.9 Analytikerens klient kan opfordre klienten til at undersøge, hvorvidt det er muligt at få hjælp til dækning af den terapeutiske behandling ex. via det offentlige, forsikringsordning eller andet.
- 2.1.10 Har analytikerens påbegyndt en terapi, er vedkommende ansvarlig for, at denne så vidt muligt afsluttes på en fagligt forsvarlig måde.

Tavshedspligt

- 2.2 En analytiker overholder i sit professionelle virke tavshedspligt om klienters private forhold, med mindre analytikerens er underlagt juridisk forpligtelse til at vidne om bestemte forhold, eller det er nødvendigt for at opretholde egne rettigheder og beskyttelse af egen eller andres person. Tavshedspligt gælder også videregivelse af alle oplysninger om, hvorvidt en person har opsøgt og/eller har modtaget psykologisk behandling samt analytikerens vurdering af den pågældende person.

DSAP – Etikregler Godkendt på GF21

- 2.2.1 Fremkommer der oplysninger i terapien om personer under 18 år eller andre umyndige, der giver grund til at antage, at pågældende udsættes for vanrøgt, seksuelle krænkelser eller anden nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer pågældendes sundhed eller udvikling i fare, har terapeuten pligt til at underrette de sociale myndigheder i barnets eller den umyndiges opholdskommune.
- 2.2.2 Ved gruppeterapi: Analytikeren må indskærpe, at deltagere i gruppeterapi iagttager tavshedspligt.
- 2.2.3 Ved supervision: Analytikeren må som supervisor indskærpe, at superviseranden/kandidaten iagttager tavshedspligt.

Videregivelse af oplysninger

- 2.3 Medmindre der foreligger en udtrykkelig undtagelse eller en lovmæssig forpligtelse må videregivelse eller offentliggørelse af klientmateriale kun ske med klientens samtykke og på en sådan måde, at klienten ikke kan identificeres. Hvis en klient anmoder om, at materialet ikke må offentliggøres eller præsenteres, skal dette respekteres.
- 2.3.1 Samtykke skal foreligge skriftligt og angive, hvilke typer oplysninger der må videregives til hvem og til hvilket formål.
- 2.3.2 Samtykket kan altid tilbagekaldes og bortfalder efter 1 år, hvis ikke andet er aftalt.
- 2.3.3 Analytikeren kan videregive oplysninger, såfremt det sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelsen, herunder hensyntagen til den, oplysningerne angår. I et sådant tilfælde skal klienten informeres om de oplysninger, der videregives.

Datahåndtering

- 2.4 Opbevaring: Opbevaring af journaler, skriftlige aktstykker, optagelser, mailkorrespondance etc. skal foregå forsvarligt med henblik på at forebygge misbrug af materialet og skal følge Datatilsynets regler.

§ 3. Forhold til kandidater på Jung Institut

- 3.1 DSAP's etikregler gælder også, når medlemmer indgår i forskellige funktioner på uddannelsen på Jung Institut som medlem af studieledelsen, underviser, oplægsholder, censor, supervisor, vejleder, personlig analytiker mm. Det gælder ligeledes, når der nedsættes arbejdsgrupper og udvalg med deltagelse af både kandidater og medlemmer, og hvis kandidater løser opgaver for medlemmer. (§ 3.4)

Når medlemmer indgår i de nævnte funktioner, skal de vise skærpet agtsomhed på etiske aspekter. Det er deres pligt at sikre sig, at kandidaters autonomi og fortrolighed til stadighed beskyttes, og at deres faglige og personlige udvikling ikke vanskeliggøres af professionel rollekompleksitet.

Rollekompleksitet, der kan undgås, bør så vidt muligt undgås. (§3.2)

Rollekompleksitet, der ikke kan undgås i et selskab, der driver uddannelse, skal altid ske med skærpet etisk agtsomhed. (§3.3)

- 3.2 Alle DSAP's medlemmer kan fungere som analytikere (læreanalytikere) for en kandidat på uddannelsen og skal i denne funktion udvise særlig agtpågivenhed. Der er formelt indført en række regler for denne funktion:

En analytiker for en kandidat på uddannelsen kan ikke samtidigt fungere som censor, supervisor eller vejleder for den pågældende kandidat. Pågældende analytiker kan heller ikke deltage i nogen anden form for evaluering af kandidaten eller være involveret i diskussioner/problemløsninger mellem kandidaten og studieledelsen. Den personlige analytiker bliver kun involveret i rent administrative spørgsmål vedrørende sin(e) egne klient(er); vedkommende skal fx dokumentere timetallet for den personlige analyse, men må ellers ikke udtale sig hverken positivt eller negativt om sin klient.

Den dobbelte rolle som analytiker for en kandidat og medlem af studieledelsen medfører særlige udfordringer med hensyn til at overholde ovennævnte bestemmelser samt både §3.2 og §3.3 af nærværende etiske retningslinjer. Problemerne kan forebygges/undgås ved, at kandidatens egen-analyse foregår hos en analytiker, som ikke har fast tilknytning til uddannelsen.

I praksis er dette ikke altid muligt at gennemføre og skal derfor afvejes med andre hensyn. Da kandidater ofte forud for optagelse på uddannelsen har været analysand hos medlemmer med fast tilknytning til uddannelsen, skal der tages hensyn til overføringsforholdet i forbindelse med valg af og tidshorisonten for skift til en analytiker uden for studieledelsen. Et andet hensyn kan f.eks. være, at der for øjeblikket ikke findes en analytiker, hvor der ikke er etiske problemer, og som har ledig tid inden for rimelig geografisk afstand. De etiske retningslinjer for de analyseforløb, hvor dette rollesammenfald ikke kan undgås, fremgår af §3.3.

DSAP – Etikregler Godkendt på GF21

I tilfælde af, at personer, der allerede går i analyse hos en analytiker med fast tilknytning til uddannelsen, søger optagelse på uddannelsen eller nævner en mulig interesse herfor, er analytikeren forpligtet til at gøre opmærksom på rollekompleksiteten og de etiske udfordringer, det medfører. Det er analytikerens opgave at støtte analysanden i sin beslutning om enten at finde en analytiker uden fast tilknytning til uddannelsen eller indtil videre at fortsætte med de særlige begrænsninger og den skærpede etiske bevidsthed, det kræver.

- 3.3 Ved rollesammenfald, der ikke kan undgås, øges ansvaret hos medlemmet for at beskytte kandidatens fortrolige rum og holdet som læringsrum og at sikre den studerendes faglige og personlige udvikling.

Analytiker/analysand og supervisor/supervisand skal altid afstå fra at bruge deres relation til at opnå andre formål end netop analyse hhv. supervision og skal således undgå at bruge rollen som analytiker til at informere eller blive informeret om forhold på uddannelsen.

Diskussioner af andre studerende, af gruppedynamikken på holdet eller af uddannelsens indhold, form og proces skal søges begrænset til det, der er relevant for den personlige analyse, og ellers henvises til de relevante formelle fora.

Dette gælder i særlig grad for analytikere, der samtidig er medlem af studieledelsen eller fast tilknyttet underviser på uddannelsen. Analyserummet skal ligeledes ikke bruges af kandidaten til at søge indflydelse på studieledelsen eller på en fast tilknyttet underviser ved uddannelsen.

Analytikeren er forpligtet til løbende at tage initiativ til sammen med analysanden at undersøge og afhjælpe eventuelle problemer som følge af analytikerens dobbelte rolle som både personlig analytiker og som medlem af studieledelsen, som underviser eller supervisor.

- 3.4. Kandidater kan ikke løse opgaver for eller være i arbejdsgruppe med sin analytiker eller supervisor.

Kandidater kan deltage i udvalg nedsat af Instituttet og/eller DSAP. I nogle af udvalgene (Studieråd og Etikråd) er kandidater fra hver årgang valgt som repræsentanter af deres medkandidater.

I andre udvalg (forsknings- og informationsudvalg) vælges kandidater på generalforsamlingen i forbindelse med valg af og blandt DSAP-medlemmer til disse udvalg. Endelig kan kandidater påtage sig småopgaver i forbindelse med afviklingen af seminarer på Instituttet (kaffebrygning, fotokopiering etc.).

DSAP – Etikregler Godkendt på GF21

I alle ovennævnte tilfælde skal der tages omhyggeligt hensyn til kandidatens sårbarhed i forbindelse med hans/hendes uddannelse. Dette er især vigtigt i udvalg, hvor medlemmer af studieledelsen deltager, og hvor spørgsmålet om bedømmelse af kandidaten kan komme til at spille en rolle.

Hvor intet andet taler imod det (som i Studieråd og Etikråd), bør kun seniorkandidater, der har afsluttet undervisningen, deltage i udvalg, hvor der sidder repræsentanter fra studieledelsen.

Der kan ikke ske aflønning eller anden form for honorering af det arbejde, en kandidat lægger i en arbejdsgruppe, eller en arbejdsopgave for institut eller selskab.

Det skal desuden overvejes nøje, hvorledes der rekrutteres til arbejdsgrupper eller opgaver, f.eks. med hensyn til gennemsigtighed, lige adgang og til at beskytte holdet som læringsrum på uddannelsen.

- 3.5. DSAP's bestyrelse har til opgave, at disse etiske retningslinjer er kendt af medlemmerne, ligesom studieledelsen har til opgave at sikre dette kendskab hos kandidaterne. I begge tilfælde skal der oplyses om, at de ved oplevelse af overtrædelser har mulighed for at gå til Etikrådet.

§ 4. Forhold til kolleger

- 4.1 En analytiker skal respektere kollegers professionelle og faglige virke og kritiserer ikke en kollega offentligt eller over for en klient, medmindre den pågældende er blevet underrettet. Dette gælder også i forhold til kolleger fra andre fagområder.
- 4.2 En analytiker respekterer sine kollegers klientrelationer og overtager ikke deres klienter, uden at igangværende terapi er afsluttet.
- 4.3 Har en analytiker klare beviser for en kollegas forseelse, er det analytikerens ansvar at informere DSAP's Etikråd. Er et medlem af DSAP bekymret over en kollegas eller kandidats uetiske opførsel, skal vedkommende først tale med kollegaen/kandidaten for at forsøge at stoppe den pågældende adfærd og om nødvendigt opfordre til supervision eller relevant behandling. Hvis dette ikke er muligt, eller medlemmet har brug for, at forholdet holdes fortroligt, kan han eller hun kontakte DSAP's Etikråd.
- 4.4 Analytikeren er bevidst om nærliggende fagområders betydning og foreslår klienten at gøre brug af disse områders faglighed, såfremt dette skønnes at være til gavn for klienten.

§ 5. Formidling

- 5.1 Analytikeren er bevidst om det individuelle og samfundsmæssige etiske ansvar, der er forbundet med formidling af psykoterapi.
Ansvaret omhandler alle former for formidling, annoncering, artikler, udtalelser til pressen, online medier, sociale medier etc.
- 5.2 Når analytisk psykologi som fag og ydelse præsenteres, gøres dette først og fremmest for at udbrede kendskabet til faget, hjælpe klienter, kandidater eller andre interessenter med at træffe et kvalificeret valg.

§ 6. Forskning

- 6.1 Ved forskning i psykoterapi har analytikeren ansvar for at undersøge og klarlægge de etiske konsekvenser, inden undersøgelsen påbegyndes.
I tvivlsspørgsmål søges relevant hjælp til at afklare problematikker forud for undersøgelsen.
- 6.2 Analytikeren er ansvarlig for, at data og materiale behandles korrekt og efter datalovgivningens anvisninger, også af medarbejdere, assistenter eller kandidater.
Således er det analytikerens ansvar, at alle involverede på forhånd er bekendte med, hvordan materialets fortrolighed skal sikres.

§ 7. Faglig standard

- 7.1 En analytiker må ikke fortsætte sit virke, når vedkommende er svækket pga.:
 - (1) indtagelse af alkohol eller andre stoffer, eller
 - (2) fysisk eller psykisk sygdom, der vil nedsætte analytikerens faglighed og dømmekraft i væsentlig grad.
- 7.2 Analytikeren er forpligtet til at føre en opdateret liste over sine klienter, der kan videregives til en kollega eller til DSAP i en nødsituation.
- 7.3 Hvis en analytiker er dømt for en strafbar handling eller har en verserende sag rejst af en faglig organisation, skal vedkommende informere DSAP's bestyrelse om forholdet sammen med relevante fakta.
- 7.4 Det er en analytikers ansvar at rapportere egen uprofessionel adfærd til DSAPs bestyrelse. Selvrapportering vil ikke i sig selv fritage medlemmet for ansvaret for forseelser, ligesom det heller ikke vil føre til fritagelse for de evt. efterfølgende disciplinære afgørelser.

DSAP – Etikregler Godkendt på GF21

- 7.5 Hvis en analytiker eller en kandidat, der er blevet præsenteret for en klage, afviser at medvirke til afklaring af en mulig overtrædelse, kan dette i sig selv være grundlaget for en separat anklage om uetisk eller uprofessionel opførsel. Dette kan danne grundlag for suspension eller bortvisning.
- 7.6 Som medlem af DSAP har analytikeren et ansvar over for sig selv, faget, klienter, offentligheden og kollegaer for at holde sig fagligt ajour. Det gælder både almenfagligt og inden for analytikerens metodeområde/speciale, gennem eksempelvis egen-terapi, supervision, deltagelse i faglige kurser og uddannelse.
- 7.7 Analytikeren udbyder kun terapi, undervisning og træning inden for metoder og tilgange, som vedkommende er trænet i og har erfaring med.
- 7.8 Hvis analytikeren har personlige problemer, der hæmmer vedkommendes arbejde med klienten, skal analytikeren søge professionel hjælp til at løse problemerne.
- 7.9 Som medlem af DSAP forpligter den praktiserende analytiker sig til at modtage regelmæssig supervision af sit virke som terapeut.

§ 8 Brud på de etiske regler

- 8.1 Klager over et brud på de etiske regler skal være grundigt beskrevet og rettes skriftligt til DSAP's Etikråd, der herefter orienterer bestyrelsen og Jung Instituttets studieledelse, hvis klagen er relateret til Jung Institutet. Straks efter modtagelsen af klagen underretter etikrådet det medlem, som klagen vedrører.
- 8.2 Etikrådet nedsætter et ad hoc-udvalg bestående af tre medlemmer til varetagelse af den aktuelle sag. Medlemmerne af udvalget skal være uvildige og ikke medlemmer af DSAP's bestyrelse eller af Junginstituttets studieledelse. Hvis nødvendigt kan ad hoc-udvalget suppleres med et medlem fra et andet IAAP selskab. Inden for en rimelig tidsramme informerer etikrådet anklager såvel som anklagede om navnene på ad hoc udvalgets medlemmer samt om muligheden for at indgive velbegrundede indvendinger mod en eller flere af disse personer.
- 8.3 Når etikrådet har modtaget en skriftlig klage, indhentes skriftlig tilladelse fra anklager til at informere den anklagede. Hvis der er behov for at undersøge fortroligt materiale, skal anklager indgive skriftlig tilladelse til, at anklagede tilvejebringer den nødvendige information. Der kan f.eks. være tale om analysenotater, supervisionsnotater, personlig korrespondance mv.
- 8.5 Efter modtagelsen af en klage informerer etikrådet anklagede skriftligt med en kopi af klagen og anmoder om et svar hurtigst muligt, dog inden for en afgrænset tidsramme på højst 60 dage.

DSAP – Etikregler Godkendt på GF21

- 8.6 Ad hoc-udvalget undersøger klagen ved at konsultere alle involverede parter. Undersøgelsen skal være fortrolig, og såvel anklager som anklagede skal have deres identitet beskyttet. Det skal være muligt for både anklager og anklagede at blive hørt ved personlig tilstedeværelse. Ad hoc-udvalgets afgørelse baseres på argumentation og bevisførelse. Afgørelsen overgives til Etikrådet, der videreformidler den til DSAP's bestyrelse og til ledelsen af Jung Instituttet, hvis forholdet vedrører dette. Henholdsvis bestyrelse eller ledelse afgør herefter sanktionen, alt efter hvor forholdet hører hjemme.
- 8.7 Afgørelser truffet på baggrund af sagsbehandling vedr. etiksager kan udmønte sig i følgende:
- A. Frikendelse
 - B. Irettesættelse
 - C. Midlertidig eksklusion af DSAP/Jung Instituttet/
 - D. Eksklusion af DSAP/Jung Instituttet/IAAP
- Etikrådet informerer skriftligt DSAP's bestyrelse og ledelsen af Jung Instituttet, hvis forholdet vedrører dette, om begrundelsen for afgørelsen.
- 8.8 DSAP's bestyrelse og evt. studieledelsen på Jung Instituttet, hvis forholdet vedrører dette, informerer skriftligt både anklager og anklagede om den afgørelse og sanktion, man har fundet frem til på baggrund af ad hoc-udvalgets undersøgelse. Dette skal ske så hurtigt som muligt efter afgørelsen.
- 8.9 Bestyrelsen beslutter i hvilket omfang, det er nødvendigt at videregive informationer om forholdet til andre instanser, hvor det måtte have betydning.
- 8.10 Hvis anklager, anklagede eller et andet medlem af DSAP vil appellere afgørelsen, skal det ske på ordinær eller ekstraordinær generalforsamling i DSAP. En skriftligt begrundet appel fra en kandidat sendes til Etikrådet, som herefter overvejer den videre sagsbehandling.
- 8.11 Afgørelsen er stadfæstet, hvis to tredjedele af generalforsamlingen stemmer for det.
- 8.12 En appel af afgørelsen har ingen forsinkende effekt på effektueringen af afgørelsen.